

NEDERLANDSCHE PLANTENZIEKTENKUNDIGE (PHYTOPATHOLOGISCHE) VEREENIGING.

TIJDSCHRIFT OVER PLANTENZIEKTEN

ONDER REDACTIE VAN

**IR. N. VAN POETEREN, PROF. DR. W. K. J. ROEPKE EN
PROF. DR. JOH. A. WESTERDIJK**

36e Jaargang

10e aflevering

October 1930

DE BISAMRAT

DOOR

H. LINDEMAN.

In verband met de alarmeerende berichten, welke in de laatste jaren af en toe verschenen over den steeds verder gaanden opmarsch in westelijke richting zal het onze lezers zeker interesseeren, iets te vernemen over de bestrijding van deze gevreesde rattensoort en tevens kennis te nemen van de aan de bestrijding verbonden moeilijkheden. Dat wij voor deze bestrijding belangstelling dienen te toonen in verband met het mogelijk dreigend gevaar, moge daaruit blijken, dat, terwijl de verschijning der bisamrat voor enkele jaren gerapporteerd werd bij Dresden, thans het Thüringer land reeds onder een invasie te lijden heeft.

Dáár heeft men thans getracht, door oordeelkundige bestrijding een barricade op te werpen, om den westelijken strooptocht te stuiten. Of het gelukken zal? Wij willen het hopen, in verband met de groote schade, die dit schadelijk gedierte aanricht, een gevaar, dat dubbel groot is in ons land van dijken en waterkeeringen. In elk geval is het goed, thans reeds te lezen, hoe snel de bisamrat zich vermeedert en welke kosten en moeite er mee gepaard gaan, de plaag te bestrijden, als men niet vanaf den eersten dag paraat is. 't Is ook hier: „Een gewaarschuwd man telt dubbel”.

De in het hier volgende vertaalde artikel vermelde resultaten mogen natuurlijk enkel beschouwd worden als te gelden voor de bestrijding in een bepaald jaar en in een bepaald gebied.

Vertaling

uit Nr. 1 van het Tijdschrift „Forst- und Fischwirtschaft des Landwirts” Jahrgang 1929:

„De bestrijding van de Bisamrat in 1927.”

De bestrijding van de bisamrat kost buitengewoon veel geld, dat eenerzijds door het Rijk en gedeeltelijk door het Land Thüringen ter beschikking wordt gesteld ter bestrijding van dit uitermate schadelijke dier. In de eerste jaren van het voorkomen van de bisamrat moest men tevreden zijn met vangst, die de bevolking hield, daartoe door propaganda aangespoord. De onderstaande cijfers toonen 't duidelijkst, hoe ontzaggelijk de bisamrat zich binnen korten tijd in Thüringen vermenigvuldigd heeft.

Er werden gevangen:

in 1919	1 bisamrat.
„ 1920	5 „
„ 1921	5 „
„ 1922	45 „
„ 1923	207 „
„ 1924	676 „
„ 1925	2074 „
„ 1926	4440 „
„ 1927	5414 „

Het kon niet uitblijven, dat belangrijke schade uit de Bezirken-Altenburg, Greiz, en uit een deel van de Landkreis Gera gemeld werd, nadat deze streken niet meer, zooals het overige land Thüringen, als doorgangsgebied, maar als nederzetting der bisamratten werden vastgesteld. Het was onvermijdelijk geworden een stelselmatige en intensieve bestrijding der schadelijke dieren te beginnen en nadat in 1926 ook ruimere middelen hiervoor beschikbaar werden gesteld, werd de uitvoering der verdelingsmaatregelen door de Regeering overgedragen aan de Thüringer Landesfischereiverein. Als deskundige werd de bioloog Dr. BAYERSDOERFER aangewezen. Op zijn aanraden werden ambtelijke jagers aangesteld; deze werden voorbeeldig opgeleid en daarna begon de verdelging van de ratten systematisch, d.w.z. op grond van een als bijzonder geschikt gebleken methode, de zgn. Stöbermethode.

Het was natuurlijk noodzakelijk gebleken, ook de bevolking op groote schaal voor de bestrijding van de bisamrat te interesseeren. In vele openbare lezingen werden de boeren en vooral de

visschers en eigenaren van vijvers op de gevaren, welke door de bisamrat dreigen, gewezen. Voorts werden ca. 300 plakkatens, waarop de bevolking typeerende herkenningsteekenen van de bisamrat kon zien, op allerlei plaatsen bij de burgemeesters, in de scholen, enz. verspreid. Dengenen, die van plan waren intensief de jacht ter hand te nemen, werden vanggereedschappen ter hand gesteld en zij werden door voorlichting ter plaatse van alles, wat met de vangst in verband staat, op de hoogte gebracht. Hierbij zij nog opgemerkt, dat de jacht op de bisamrat volkomen vrij is. Op de bovenomschreven manier werden in 1927 in 308 gemeenten 5414 bisamratten gevangen.

Dit resultaat strekt zich als volgt over de verschillende riviergebieden uit:

in het riviergebied van de Elster:	2472 st.	in 140 gemeenten.
„ „ „ „ „ Saale:	2182 „ „	127 „
„ „ „ „ „ Pleisse:	548 „ „	25 „
„ „ „ „ „ Main:	212 „ „	15 „
„ „ „ „ „ Unstrut:	1 „ „	1 „

Tot het riviergebied van de Main behoort de Kreis Sonneberg. De beschadigingen door de bisamrat aangericht, die als herbivoor voor de visschen in de rivieren en vijvers niet gevaarlijk is, bestaan in het buitengewoon gevaarlijke omwoelen van de dijken der rivieren en vijvers. Zoo heeft men in 1927 in de Landkreisen Gera, Stadtroda, Sonneberg verscheidene dijkdoorbraken vastgesteld, veroorzaakt door het vernietigende werk van bisamratten. Aan den straatweg Auma-Zeulenroda en aan den straatweg in de Kreis Schleiss tusschen Tegau-Förthen hadden verzakkingen plaats, die dure reparaties noodig maakten. Bijzonder gevaarlijk was het gewroet aan den spoordijk bij Zürcchau in de Kreis Altenburg aan het traject Gössnitz-Leipzig. De jager heeft, door tijdig het gevaar te constateeren en de bisamratten te vangen ongetwijfeld een groot spoorwegongeluk kunnen voorkomen. Op deze plaats moeten groote reparaties door de Reichsbahnverwaltung plaats vinden.

Alles tezamen kan gezegd worden, dat de Thüringer Landesfischerieverein met behulp van zijn jagers en van de bevolking erin geslaagd is, de bisamratten binnen het gebied te houden, dat tot nog toe als doorgangsgebied werd vastgesteld en dat in het Westen begrensd is door de Saale, de Loquitz en de Kreis Sonneberg.

Door de bevolking werden in 1927 2.724 stuks en door de jagers 2690 stuks gevangen. Aangezien de jagers hoofdzakelijk in

de grensgebieden d.w.z. aan het Westelijke front van het doorgangsgebied aan het werk worden gezet, blijkt, indien men de resultaten van 1926 vergelijkt met die van 1927, dat de bisamrat zich in Thüringen niet heeft vermenigvuldigd. Het resultaat van 1927, dat ongeveer 25% hooger is dan dat van het jaar 1926, is te danken aan de vlijtige en succesvolle arbeid van de bisamjagers, die thans nog slechts met de meest moderne en voordeelgigste vangmethoden de bisamrat te lijf gaan. Voor het jaar 1927 stonden ruim 17.000 R.M. ter beschikking, die ook voor de verdelging volkomen gebruikt werden.

De Thüringer Landesfischereiverein wil echter niet slechts aan de grens van het doorgangsgebied blijven staan, maar de bisamrat weer terugdringen. -- Hiertoe is het noodig, dat bij het beschikken over meer geld, niet slechts nog enkele jagers ambtelijk worden aangesteld, doch ook de bevolking moet nog meer aan de bestrijding medewerken. Slechts dan zal het mogelijk zijn de bisamratten op den duur tegen te houden en eventueel zelfs terug te drijven. Juist de voorjaars trek in 1928 heeft dit duidelijk aangetoond. Vanggereedschappen en inlichtingen over het vangen van de bisamrat worden aan iedereen gratis verstrekt bij de Geschäftsstelle des Thüringer Landesfischereivereins, Jena, Marienstr. 18. Vermeld dient nog, dat voor het vangen van 1 bisamrat 1 R.M. als premie wordt betaald. Het vel van de bisamrat blijft eigendom van den vanger en brengt thans 5 à 6 R.M. op. Het vangen van de bisamrat is dus een goed betaald werk.

GUSTAV HEYRODT, Jena.